

V Міжнародна науково-методична конференція
«Теорія та практика управління педагогічним процесом»,
(присвячена пам'яті Полторака Валентина Семеновича)
23-25 травня 2019 року

Місце проведення: м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 4,
ДЗ ПНПУ імені К. Д. Ушинського (Інноваційний мистецький освітній центр)

До проблеми оптимізації міжпредметних зв'язків дисциплін
графічного циклу на ХГФ.

викладач кафедри образотворчого мистецтва Маслова Т.М.

У тезах вказані проблеми ефективності викладання дисциплін графічного циклу на ХГФ, визначені напрямки оптимізації міжпредметних зв'язків дисциплін «Теорія та практика рисунку» та «Естамп».

Ключові слова: *теорія та практика рисунка, естам, уміння, компетентності.*

На тлі якісного зростання у студентів ХГФ знань, навичок і умінь з дисциплін образотворчого циклу, без уваги залишається низка важливих художньо-графічних та методичних професійних умінь та компетентностей, які можна сформуванати лише шляхом синтезу завдань навчального курсу “Теорія та практика рисунка” з фаховими практичними курсами дисциплін графічного циклу, зокрема «Естамп». 1) Базові знання, навички і уміння, студенти повинні опанувати на початкових етапах навчання на практичних заняттях з рисунку. Наразі не відбувається синтезу знань, практичних навичок і умінь до рівня майстерності. Студенти найчастіше спрямовують зусилля для досягнення високого рівня умінь за одним з напрямків: композиційне мислення, технічна варіативність, технологічної досконалість, креативність. Отримують знання та уміння, в окремій операції чи дії загального процесу створення графічного зображення, не маючи цілісного поняття про предмет. 2) Треба відзначити низьку естетичну підготовку студентів, які починають вивчати естам: не сформованість естетичної чутливості, смаку, незадовільний рівень знань загальної теорії композиції; низьку професійну мотивацію та недостатню творчу активність. 3) Особливістю програм з “Рисунку” спеціалізації “Візуальне мистецтво”, у план якої входить естамп, є спрямованість на формування у студентів навичок і умінь реалістичного зображення природи. Таким чином, у студентів формується мовно-графічний стереотип, який

викликає певні недоліки образо-творчої діяльності на естампі: невміння умовного трактування форми (узагальнення, схематизація, стилізація, декоративне рішення); використання в роботі одного технічного прийому зображення; невміння цілеспрямованого використання художніх графічних засобів; незнання принципів і законів графічної прикладної композиції; поверхове знання графічної мови тощо. 4) На початковому етапі навчання естампу студенти засвоюють теоретичну частину предмета дуже поверхово. Вона не сприймається як чітка, розгалужена схема цього мистецтва (історичний аспект, термінологія, класифікація видів естампа, технологія). Незнання теорії естампа, несформована професійна мова і невміння чіткого словесного викладення матеріалу, може викликати труднощі не тільки у навчанні, але й у подальшій професійній діяльності. 5) На завершальному етапі навчання студенти набувають певного технічного досвіду. Розуміння сутності кожного технологічного процесу підвищується, складається загальна схема мистецтва естампа, що допомагає диференціювати техніки у групи та підгрупи за власним довільним принципом. Однак, при недостатньому володінні методологією предмета, у студентів формується помилковий умовивід, що чітко визначеної теорії і класифікації естампа не існує, отже і викладання цього предмету у подальшому містить велику долю суб'єктивності. 6) Якщо теоретичні питання з предмету студенти мають можливість опанувати за великим масивом літератури, то самостійне виконання практичних завдань залишається без належної уваги. Самостійно практичні уміння студентами майже не удосконалюються. Відсутність спеціального обладнання, матеріалів та інструментів, у домашніх умовах – недостатня причина для такої позиції. Адже шкільні умови також не включають технічне обладнання для естампа, проте навчальні шкільні програми виділяють певну кількість годин на друковані графічні техніки. Тому опанування майбутніми учителями способів роботи в естампі з мінімальним необхідним обсягом обладнання, матеріалів та інструментів, є дуже важливим елементом формування професійних умінь. 7) Не на високому рівні залишається володіння студентами зображальною технікою, яка в естампі має багатофазову структуру. Незнання, або неякісне

виконання етапів роботи в естампі: недбале виконання ескізу; незнання виражальних можливостей технік; невміння підготовки друкарської дошки, ґрунтів, фарби, травлячої рідини; неякісне гравірування травлення та друк. Можемо констатувати, рівень сформованості професійних знань, навичок і умінь з графічних дисциплін впливає на якість навчально-творчих робіт, магістерської дипломної роботи в матеріалі естампа, на рівень професійної кваліфікації майбутнього вчителя.